

کزارش یک

نظام سیاسی جمهوری اسلامی ماهیتاً یک نظام مردم‌سالار دینی و از نظر فرم نیمه‌پارلمانی است. تا پیش از اصلاح و بازنگری قانون اساسی در سال ۱۳۶۸، نظام سیاسی کشور به‌دلیل وجود بیست نخست‌وزیری به‌عنوان رئیس‌کابینه قوه مجری به‌(که منوط به دریافت رأی اعتماد مجلس بود) نظامی پارلمانی به‌شمار می‌آمد. درباب تفاوت نظام‌های پارلمانی با بدیل آن یعنی نظام ریاستی در قالب‌های مردم‌سالاری، باید گفت این دو نظام، وجوه مشترک فلسفی و کلی و در همان حال ناهمسانی‌های بنیادی دارند. هدف اصلی هر دو نوع نظام تحقق اراده مردم و حکومت مردم بر مردم است.
باین‌حال ابزارها و روش‌هایی گوناگون در انواع دموکراسی‌ها برای تحقق این هدف به کار می‌رود. هر دو نظام در پی ایجاد توازن میان قوا هستند، به‌ویژه میان قوه قانونگذاری و قوه اجرایی به‌گونه‌ای که از چیرگی یکی بر دیگری جلوگیری شود. نظام‌های پارلمانی دستبایی به تعادل قوا را از راه سپردن اختیارات متقابل و تأمین بیشتر اثرگذاری متقابل قوا بر یکدیگر پیگیری می‌کند، درحالی‌که رژیم ریاستی، تعادل قوا را با تضمین خودکفایی یا گونه‌ای استقلال برای هر قوه و درحین تعادل نظارت آنها بر یکدیگر برای ایجاد تعادل دنبال می‌کند.
باین‌حال به‌دلیل اهمیت جایگاه مجلس شورای اسلامی به‌عنوان یکی از اضلاع مثلث حکومتی کشور این نهاد همچنان

«در رأس امور» به‌شمار می‌رود.

در این زمینه، در اصل هفتم قانون اساسی آمده‌است: طبق دستور قرآن کریم، «و امرهم شوری بینهم» و «شاورهم فی الامر» شورا‌ها، مجلس شورای اسلامی، شورای استان، شهرستان، شهر، محل، بخش، روستا و نظایر اینها از ارکان تصمیم‌گیری و اداره امور کشورند.
مورد، طرز تشکیل و حدود اختیارات و وظایف شوراها را این قانون و قوانین ناشی از آن معین می‌کند. در ادامه و در کنار اصول گوناگون قانون اساسی، فصل ششم این قانون به شرح وظایف و اختیارات مجلس شورای اسلامی پرداخته است و مسئولیت‌های این نهاد در زمینه قانونگذاری و حتی اموری چون نظارت و مشارکت در فراینده‌های اجرایی یا مشخص شده تا حدی، در این فصل طی نزدیک به چهار دهه اخیر آسیب‌هایی پیش‌روی این فعالیت‌ها و کارکردهای مجلس رخ نموده که در ادامه به آن می‌پردازیم.

■ **نگاهی به ۴دهه فعالیت مجلس**

نخستین انتخابات پارلمانی پس از انقلاب اسلامی در ۱۴ اسفندماه ۱۳۵۸ بر گزار شد. حضور بیش از ۱۰ میلیون نفر در این انتخابات به‌معنای مشارکت ۵۰ درصدی مردم در رقابت سیاسی بود که تقریباً همه گروه‌های سیاسی بر کنار از تأیید نامزدپاشان توسط شورای نگهبان در آن حضور داشتند. گروه‌هایی از حزب جمهوری اسلامی و جامعه روحانیت مبارز گرفته تا حزب سرام و وظایف و مواجهدین خلق و فدائیان خلق. این مجلس که در ابتدا با نام مجلس شورای ملی خوانده می‌شد، یک سال بعد شورای اسلامی نام گرفت. ویژگی اصلی این مجلس همان طور که اشاره شد، تنوع بسیار بالای اعضای آن بود که میزان برخوردها و کشمکش‌های سیاسی را نیز به‌شدت افزایش می‌داد. ادامه فعالیت مجلس نخست با آغاز جنگ تحمیلی همراه شد و از اوایلسپ روز تابستان

۱۳۵۹ مسائل دفاع مقدس بر فعالیت مجلس اول سایه انداخت. با پایان عمر چهارساله مجلس نخست در ابتدای سال ۱۳۶۳، انتخابات مجلس دوم با مشارکتی ۵۰درصدی در فروردین‌ماه برگزار شد که بر پیروزی چشمگیر حزب جمهوری اسلامی و جامعه روحانیت مبارز همراه شد. در این دوره نیز جنگ مسئله اصلی کشور بود. به‌رغم پیروزی حزب جمهوری اسلامی در انتخابات مجلس دوم، این حزب دیگر برای تشکیل مجمع روحانیون مبارز از جامعه روحانیت سبب ایجاد دوگانه چپ و راست در آستانه انتخابات مجلس سوم در ۱۹ فروردین ۱۳۶۷ شد که حدود ۶۰ درصد واجدان شرایط پای صندوق‌های رأی رفتند.

در انتخابات مجلس چهارم که فروردین‌ماه ۱۳۷۱ در میان مشارکتی نزدیک به دوره قبل برگزار شد، مجمع روحانیون نتوانست توفیق دور قبل خود را تکرار کند. در سال‌های فعالیت این مجلس، سازندگی از مهم‌ترین اولویت‌های کشور به‌شمار می‌آمد. انتخابات مجلس پنجم که در اسفندماه ۱۳۷۴ برگزار شد، از دو نظر نسبت به ادوار دیگر دارای ویژگی است که نخستین آن به مشارکت بالای ۷۰ درصدی از رأی‌دهندگان برمی‌گردد و دومین آن مسئله تنوع و توازنی بود که بین نیروها و چهره‌های سیاسی در این مجلس به وجود آمد. انتخابات مجلس ششم در خردادماه ۱۳۷۸ با مشارکت ۶۷درصدی واجدان رأی دادن برگزار شد و موجب قدرت گرفتن جریان اصلاح‌طلبی در مجلس شورای اسلامی شد. یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های این انتخابات بالا گرفتن اختلاف وزارت کشور و شورای نگهبان بر سر انتخابات بود. در این دوره، رقابت‌ها و تقلب‌های سیاسی نیز بین جناح‌ها و جریان‌های گوناگون افزایش یافت. بسیاری از نمایندگان درصالحیت‌شده در اسفندماه

سرلشکر فیروزآبادی: بشار اسد ماندنی است

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح با پره برداشتن از سیاست کاخ سفید در قبال سوریه گفت: آمریکا استمرار جنگ در سوریه را برای اثرگذاری بر انتخابات ریاست جمهوری می‌خواهد.
به گزارش فارس، سرداست سرلشکر سید حسن فیروزآبادی رئیس ستاد کل نیروهای مسلح در سخنانی با اشاره به تلاش امریکایی‌ها برای مدیریت تحولات منطقه‌ای و استفاده از شرایط ناشی از جنگ تروریست‌های تکثیری در سوریه برای دستبایی به منویات و اهداف انتخاباتی ایالات متحده، اظهار کرد: آمریکا استمرار جنگ و جنایات تروریست‌ها در سوریه را برای اثرگذاری بر انتخابات ریاست جمهوری آینده ایالات متحده می‌خواهد. وی افزود: هیئت حاکمه امریکا و رئیس‌جمهور فعلی این کشور

کزارش یک

دبیر شورای نگهبان گفت: افرادی دشمن را به دوستی می‌گیرند و در تلاش برای برقراری رابطه دوستی با شیاطین هستند. به گزارش فارس، آیت‌الله احمد جنتی دبیر شورای نگهبان قانون اساسی روز پنج‌شنبه در مراسم سالگرد ارتحال آیت‌الله محمدتقی بهجت که در مسجدجلی (صریح)بالامحله فومن برگزار شد، بااشاره به اینکه آیت‌الله بهجت فومنی یک عالم ربانی بی‌نظیر در جهان اسلام است، اظهارداشت: حضور من در این مراسم یک کرامت الهی بود. آیت‌الله جنتی بااِراز اینکه سپاه پاسدار انقلاب و اسلام و خاری در چشم اسرائیل و دشمنان اسلام است، تصریح کرد: به تمامی مردم جامعه توصیه می‌کنم کتاب‌های آیت‌الله بهجت را در کنار قرآن کریم در خانه‌های خود نگهداری و با مطالعه آن در مسیر زندگی از آن استفاده کنند. وی با اشاره به اینکه خانواده بن شیعه نعمت علما را داده که جانشین پیغمبران هستند، افزود: خصوصیتی که در این بزرگوار بود، مشابه آن در دنیا بی‌نظیر و کم‌نظیر است. امام‌جمعه موقت تهران از جمله این که چهره این عالم ربانی به قرآن عینیت پیدا کرده بود، خاطر نشان کرد: وجود عینی و زهد، فقه و ایمان از ارکان وجودی ایشان بود و آیت‌الله بهجت تجسم تقواد جهان اسلام بود. آیت‌الله جنتی با اظهار اینکه آیت‌الله بهجت به حداقل زندگی

پایسده

سرویس سیاسی ۸۸۶۹۸۴۳۳

نگاهی به آسیب‌های پیش‌روی نمایندگان مجلس

سیاست‌زدگی خانه ملت را تهدید می‌کند

قافله مرعفتیان جوان

۱۲۸۲ صورت گرفت. با وجود این التهاب اولیه ترکیب مجلس و روندهای سیاسی آن به کاهش تندروی‌هایی نظیر مجلس ششم انجامید. در ادوار هشتم و نهم مجلس شورای اسلامی نیز که انتخابات مرتب است، باین‌حال چالش‌های یادشده همچنان موضوعی دار.

■ **آسیب‌های پیش‌روی وظایف نمایندگی**
پس از راهبایی نمایندگان مردم به مجلس شورای اسلامی از حوزه‌های انتخابیه گوناگون، مهم‌ترین آفت پیش‌روی این نمایندگان در زمینه وظایف آنان مطرح می‌شود. نمایندگان به‌صورت مشخص از حوزه‌های انتخابیه گوناگون به مجلس راه می‌یابند. با این‌حال آنان در درجه‌اول نماینده کل ملت و نه‌فقط حوزه انتخابیه خود به‌شمار می‌آیند. بنا بر اصل ۸۴قانون اساسی، هر نماینده در برابر تمام ملت مسئول است و حق دارد در همه مسائل داخلی و خارجی کشور اظهار نظر کند. مسئولیت‌ها و وظایف نمایندگی تا بدان‌جا اهمیت می‌یابد که غیر قابل اغداری اعلام شده‌است. در این زمینه اصل ۸۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران می‌گوید: سمت نمایندگی قائم به شخص است و قابل واگذاری به دیگری نیست.

اصل ۶۷قانون اساسی ناظر بر سوگند نمایندگان مجلس سرای پاسداری حریم اسلام و نگهبانی از معرفی و شناساندن شدن نامزدها برای دریافت رأی موکلان بزمی‌گردد. از نگاه بسیاری از کارشناسان، این آسیب ناحد زری‌های ما مهم بودن قوانین در این نظام مرتبط است. مسئله نظارت بر انتخابات، مسئله‌ای شناخته‌شده و تأسیسی است که در قریب‌به‌تفاق نظام‌های حقوق اساسی سابقه دارد. در ایران، اصل ۹۹ قانون اساسی به تعیین مراجع صالح برای نظارت بر انتخابات پرداخته است، ضمن آنکه اصل ۱۰۸، ۱۵ و ۱۱۸ قانون اساسی نیز به موضوعاتی اختصاص دارد که به‌گونه‌ای مرتب با مقوله انتخابات و نظارت

جوان

روزنامه جوان | شماره ۴۸۱۱

جوان

مجلس حداقل کار نماینده است. فعال بودن در امور مجلس، تلاش برای یافتن راه‌های مناسب برای حل مشکلات کشور، به‌ویژه از طریق ارائه طرح، شرکت در کمیسیون‌ها و انجام وظایف نظارتی و… اموری است که نماینده دلسوز انجام می‌دهد. وظایف تخصصی نمایندگان مجلس شورای اسلامی را می‌توان در سه حوزه مورد بررسی قرار داد که نخستین این حوزه‌ها، وظایف تقنینی است. نمایندگان در این‌زمینه موظف به وضع و تصویب قوانین، تفسیر قوانین عادی، تصویب عهدنامه‌ها، مقاوله‌نامه‌های خارجی و تصویب مراجعه مستقیم به آرای عمومی یا همان همه‌پرسی هستند. نمایندگان در حوزه دوم تکالیف خود، وارد فاز نظارتی می‌شوند و در زمینه‌های رأ اعتماد به کابینه و تأسیس آن، سؤال از وزرا و رئیس‌جمهور و استیضاح آنها، تحقیق و تفحص در امور کشور، اظهارنظر در همه مسائل داخلی و خارجی، رسیدگی به شکایات مردم از طرز کار قوای سه‌گانه، انتخاب حقوقدان‌های شورای نگهبان و تصویب اعتبارنامه نمایندگان دارای وظیفه و مسئولیتند.

نمایندگان مجلس در حوزه سوم در امور اجرایی نیز مشارکت می‌یابند و در زمینه‌هایی نظیر برقراری محدودیت‌های ضروری در کشور، گرفتن یا دادن وام یا کمک‌های بلاعوض داخلی و خارجی، صلح دعوی یا ارجاع به داوری، استخدام کارشناسان خارجی، تغییر خطوط مرزی کشور و فروش بناها و اموال نفیس دولتی، موظف به پاسخ به استعلام دولت هستند. نمایندگان مجلس باید در راستای انجام این تکالیف و مسئولیت‌ها از تخصص کافی در زمینه‌های گوناگون به‌ویژه حوزه عمل کمیسیونی و نیز آگاهی و اشراف نسبت به مسائل ملی و حوزه انتخابیه خود برخوردار باشند و در جهت انجام وظایف و رفع چالش‌های پیش‌روی این وظایف کوشا باشند.

■ **پرهیز از سیاست‌زدگی**

همچنان‌که گفته شد، یک نماینده مجلس، نماینده همه مردم به‌شمار می‌آید و در برابر منافع ملی و سرنوشت ملت و کشور مسئولیتی غیر قابل انکار دارد. از دید برخی ناظران، وقتی نامزدها از موضع غیرانفرادی مثلا حزبی به عرصه انتخابات وارد می‌شوند، کرسی‌های نمایندگی را در مجلس اشغال می‌کنند، اولاً بیش از خود را مسئول و پاسخگوی رأی‌دهندگان بدانند، در قبال تشکیلات پشتیبانی کننده آنها پاسخگو هستند، ثانیاً کارکرد آنها در مجلس عمدتاً ویژگی ما مهم بودن قوانین در این نظام است. البته این مورد دوم برخلاف اولی، مزیت به‌شمار می‌رود. در شرایطی که برخی تحزب را از مهم‌ترین شاخص‌های نظام مردم‌سالار می‌دانند، وجود احزاب و نیز اختلاف‌های تدریس و بسیرور پارلمان‌گاه موجب سایه افکندن بر وظایف نمایندگی می‌شود و به‌نوعی این وظایف را نیز نفوذ نگاه‌ها دستور کارهای جناحی مجلس سرای پاسداری حریم اسلام و نگهبانی از دستور دهای انقلاب اسلامی ملت ایران و مبانی جمهوری اسلامی است و نمایندگان به کتاب‌های آسمانی خود سوگند می‌خورند که در انجام وظایف و کالت، امانت و تقو‌ا را رعایت کنند و همواره به استقلال و اعتدالی کشور و حفظ حقوق ملت و خدمت به مردم پاینده باشند. از قانون اساسی دفاع کنید و به‌طور نوشته‌ها و اظهارنظرها، استقلال کشور و آزادی مردم و تأمین مصالح آنها را مدنظر داشته باشید.

و اما در راستای این تکالیف عمومی و کلی، حضور در

اصولگرایان و مستقل‌ها فر اکیسیون تشکیل می‌دهند

داد. در برخی شهرها و استان‌ها شرایط به گونه‌ای بود که افراد مختلف در یک فهرست قرار گرفت‌اند و حضورشان در فهرست امید به معنای عضویتشان در فراکسیون امید نیست. وی با انتقاد از اعلام نظر برخی اصلاح‌طلبان مبنی بر پیروزی قاطع در انتخابات مجلس و ریاست مجلس، گفت: حداقل بروردها از نتایج انتخابات مجلس، این واقعیت را نشان می‌دهد که اصولگرایان و اصلاح‌طلبان در نسبتی مساوی به مجلس راه یافته‌اند. فولادگر اظهارداشت: در این مدت مجلس است با موضوع گیری‌های دقیق، فراکسیون اصولگرایان اکثریت را در دست بگیرد زیرا برار است فراکسیونی فراگیر متشکل از اصولگرایان و مستقلین تشکیل شود. وی تأکید کرد: به نظر نمی‌رسد رأی لاریجانی در مجلس دهم کمتر از دوره قبل باشد.

منتخب اصولگرای مجلس دهم با انتقاد از اظهار نظر‌های اصلاح‌طلبان در خصوص پیروزی در مجلس این بر آورده‌ها غیر کارشناسی خواند و گفت: فراکسیونی فراگیر متشکل از اصولگرایان و مستقلین تشکیل می‌دهد.

به گزارش مهر، حمیدرضا فولادگر نماینده منتخب مردم اصفهان در مجلس دهم اظهار داشت: پس از برگزاری هر مرحله دوم انتخابات مجلس، ترتیب مجلس دهم روشن‌تر شد اما باز هم نمی‌توان نظر نهایی در مورد ترتیب مجلس دهم داد. نماینده اصفهان با بیان اینکه منتخبان مستقل که در لیست اصولگرایان و اصلاح‌طلبان حضور نداشتند، در مجلس دهم زیاد هستند، گفت: حضور برخی منتخبان در فهرست امید نمی‌توان مبنای نهایی برای تعیین ترتیب فراکسیون‌ها قرار

ازالله

زینب عمرانی

انتخابات ریاست جمهوری امریکا چالشی برای برجام

یکم: «برجام» این روز‌ها به مؤثرترین عامل سیاسی و نه اقتصادی، در مجامع داخلی و خارجی تبدیل شده است و همچون یک نوزاد در آسیب‌پذیرترین شرایط خود به سر می‌برد. یکی از این موارد آسیب، انتخابات ریاست جمهوری امریکاست که با توجه به هیچ‌گونه جبر اجتماعی و قانونی دال بر تبعیت رئیس‌جمهور جدید از دستاوردها و برنامه‌های دولت قبل، حیات و حرکت و وضعیت برجام را تحت‌الشعاع قرار خواهد داد. زمانی که آینده این توافق و رابطه با ایران، محور عمده گفت و گو‌ها و مناظرات نامزدهای ریاست جمهوری ایالات متحده را تشکیل می‌دهد، بی‌تردید نمی‌توان از نقش تشکیل کابینه نوین و موضع‌گیری احتمالی آن نسبت به برجام غافل شد و به فرس قاطع بر این باور بود که برجام یک توافق جهانی است و تغییر رئیس‌جمهور امریکانمی‌تواند تهدیدی علیه آن تلقی شود.

عده‌ای از سیاست‌ویان داخلی بر این باورند نقش برجام و بی‌توجهی بدان می‌تواند نوعی «بی‌حیثیتی جهانی» برای دولت امریکابه ارمانگن آوردو آنان را از کسب منافع پیش‌فرض خود در ایران و منطقه دور سازد، اما آریوکرک دولتمردان ایالات متحده و رئیس‌جمهور بعدی آن با این اندیشه همسویی دارد یا خیر؟ این مسئله که با گذشتن روزها و پییده، بازخورد و نوع رفتار و واکنش احتمالی را نسبت به آن معین خواهد کرد، نخستین و ساده‌ترین ابزار جهانشمول شناخت جوامع است، البته این مسئله که به ایران به عنوان «محل کسب منفعت» نگاه شود یا «بزرگ‌ترین دشمن علیه نه تنها امنیت که حیات امریکا» بی‌تردید متفاوتی را رقم خواهد زد.

دوم: انتخابات ریاست‌جمهوری امریکا را نمی‌توان از دو‌حال خارج دانست. پیروزی حزب دموکرات یا پیروزی حزب جمهوریخواه. شاید گفته شود بهترین حالت پیروزی حزب دموکرات در انتخابات ریاست‌جمهوری امریکاست اما خود این و کلبیدواژگان مشابه، نزدیک‌تر از دچار دغدغه‌ها و آسیب‌های فراوان خواهد کرد. هیلاری کلینتون نماینده شاخص حزب دموکرات که شروع مذاکرات هسته‌ای همزمان با فعالیت او در وزارت خارجه امریکا بود و نوعی همسویی درون حزبی نیز با او‌باما دارد، به صراحت عنوان کرد که اگر چه به برجام پشت پا نخواهد زد اما از آن رو که ایران با امریکا تفاوت‌های بنیادین و کینه‌های دیرین – در ورای اتفاقات تلخ تاریخی همچون کودتای ۲۸ مرداد- دارد در نتیجه گزینه نظامی در رابطه با این کشور هرگز حذف نخواهد شد و نباید یک نگرش مثبت بر پایه اعتماد کامل نسبت به ایران وجود داشته باشد. این نگرش با کلیدواژگان مشابه، نزدیک‌تر از یک‌تر روکرک در او‌باما از میان نامزدهاست و اگرچه بهترین حالت برای حیات و حرکت برجام است اما «ایران سستی» و «ایران هراسی» آشکاری در آن نمود یافته است.

اما نمی‌توان احتمال پیروزی سسنردز – دیگر نماینده دموکرات- را نادیده انگاشت. پیروزی سسنردز می‌تواند با عقاید «فراحزبی» و اومینی بر گفتمان‌سازی روابط ایران و امریکامندسایر کشورها و توافقی فراتر از توافق هسته‌ای و به‌رغم زحمات دیرین ایران از امریکا برجام را بیش از پیش دچار آسیب و شکنندگی کند چرا که آن را از شکل و شمایل یک توافق هسته‌ای برای بیرون رفت از تحریم‌ها و مشکلات به یک در باغ بسیز بازگشت امریکایی‌ها در کالبد و پیگره اندیشه‌ای، ساختاری و سازمانی ایران تبدیل خواهد کرد خود منجر به شکاف بیشتر و عمیق‌تر گروه‌های متفاوت فکری در این باب در کشور خواهد شد و بدترین حالت ممکن برای این طفل نوبله، پیروزی نمایندگان جمهوریخواه است که برجام را اشتباه‌ترین و املهلم‌ترین توافق ملی ایالات متحده خوانده و او‌باما را «ساده لوح» انگاشت‌اند.

آیا این نوع نگرش حتی اگر منجر به پاره کردن علی‌توافق برجام شود، آن را دچار مسائل و مصائب فراوان نخواهد کرد؟ این رویکرد در اندیشه و گفتار یکی سیاستمداران امریکایی می‌تواند اینها باشد «فراحزبی صوری» «منفعل‌سازی واقعی» برجام، برای نمایش یک «بالماسکه جهانی» دال بر پایبندی به توافقی حفظ وجهه عمومی امریکا در جهان بینجامد. در این صورت نیز برجام تهاوی یک سند کاغذی مبدل خواهد شد که عملاً نقشی در بیرون رفت ایران از مشکلات آتی و تحریم‌های احتمالی نخواهد داشت.

سوم: آنچه در این میان از همه مهم‌تر است و نمی‌توان از آن غافل شد نقش «برجام واسط» و «انتخابات ریاست‌جمهوری امریکا» به «سرنوشت برجام» است. دو متغیر واسط که در این میان حضور پررنگ‌تر و قوی‌تر نسبت به سایر پارامترها دارند یکی «فکار عمومی امریکا» و دیگری «لای‌های رژیم صهیونیستی» است. تبدیل اندیشه «ایران هراسی» به یک گفتمان در اذهان عمومی امریکامنجر به نتایج و بازخوردهای اسفبار بسیاری شده است که از جمله آن: تصویری واهی از ایران در منطقه، کاهش بسیاری جوانان امریکایی در افغانستان، عراق و سوریه، اقدامات تروریستی علیه امنیت امریکا مانند حوادث ۱۱ سپتامبر و کینه و نفرت عمیق ایران نه از سیاست‌های دولت امریکا که از خودملت امریکا می‌باشد که به یک «فکر جمعی تزییقی و تلقینی نادرست» و بی‌پایه و اساس در اذهان عمومی این کشور تبدیل شده است و این خود نیز حاصل نگرش و دیپلماسی خارجی دولتمردان امریکایی درباره ایران به ویژه بعد از انقلاب اسلامی بوده است. همین رویکردها منجر به انتقادات تند و تظاهرات خیابانی بسیاری در واشگتنن علیه توافق هسته‌ای با ایران شد. «اشتیاهات دیپلماتیک» و «گفتمان‌سازی نادرست» دولت‌های قبلی در دیپلماسی عمومی امریکا نسبت به ایران خود سنگ بزرگی پیش‌روی برجام است، به گونه‌ای که بسیاری گروه‌های فکری در ایالات متحده به‌رغم همه سختگیری‌ها و کار شکنی‌های او‌باما علیه ایران، براین باورند که او در مقابلس ایران با این همه تهدیدات برای امریکا و همزمنی آن در جهان، پیش از اندازد اعتداف نشان داده است. این نگرش جو عمومی امریکا را به سمت افزایش احتمال پیروزی که نماینده جمهوریخواه تقویت می‌کند که باید دید تاچه میزان اصلح گفتمان توسط حزب دموکرات – با نگاه منفعت آوری ایران برای امریکا و تبدیل ایران از یک تهدید در منطقه به یک کشور همسو با دست کم منفعل (!) – در چرخش اذهان عمومی امریکا مؤثر خواهد بود.

چهارم: دومین عامل واسط، رژیم اشغالگر قدس و لایه‌های امریکایی – صهیونیستی است که از زمان شروع مذاکرات با کار شکنی و سنگ اندازی و تبلیغات سوء مسیر را برای ورود ایران به مجامع جهانی ناهموار کرد و حتی بعد از به ثمر نشستن توافق هسته‌ای به‌رغم میل باطنی و عدم خونخالی مردم از این مسئله – به علت آنچه از ساختار هسته‌های ایران از حرکت افتاد که دارای پشتوانه ملی خوبی بود- در رسانه‌های وابسته و در راستای استراتژی رژیم صهیونیستی بر پایه تحقیر ایران، اخبار کذب‌ی از شغف ملی ایرانیان پخش شد. رژیم‌صهیونیستی برای حمایت خود از نمایندگان انتخابات ریاست‌جمهوری امریکا و مهندسی رأی برای آنان تا تکیه زدن بر مسندقدرت، علاوه بر پراپارت‌های پنهان در این مسیر به منظور قطع رابطه جهان با ایران و منزوی ساختن آن نیز سرنگون کردن برجام، برای نمایندگان دموکرات نیز در راستای ادامه سیاست احتمالی با حیات و حجات برجام شرووطی چون خروج از سوریه، دست برداشتن از حمایت حزب‌الله و گروه‌های جهادی، عدم حمایت از فلسطین و حماس و نیز عدم دخالت در مسائل منطقه را عنوان کرده که نه تنها بسیاری از آنها اتهاماتی بیش نیست بلکه مواردی هم که مورد پذیرش جمهوری اسلامی است اهداف و آرمان‌هایی است که هرگز از آن کوتاه نخواهد آمد چرا که با منافع و امنیت ملی در تضاد است و راه رانیز برای استعمار رفتاری و فکری در داخل توسط آنان باز می‌کند. از این رو نمایندگانی با اندیشه‌های ضد ایرانی در حزب جمهوریخواه از حمایت بیشتری در این لایه‌ها بر خوردار هستند.

آنچه واضح است برجام در شرایط کنونی در منطقه و جهان، در سایه و مه‌ای غلیظ رفته رفته است و باید دید که چگونه از مصائب و آسیب‌های پیش‌رو بیرون خواهد آمد که بدون شک یک برنامه‌ریزی و دیپلماسی «فعال» و پیگیر و باز عبور است «کننده» می‌طلبد و یک روکرک منفعل و مقدر. امید است برجام با عوارض آن این موانع به یک حیات مؤثر و دارای اقتدر مأمور برای بهبود وضعیت اقتصادی کشور تبدیل و از شمایل یک توافق سیاسی محض خارج شود!

دلیل کرده مقام معظم رهبری هستند، تصریح کرد:ایشان در مقابل چهره‌های مختلف ایستاده و مقاومت کرده‌اند. دبیر شورای نگهبان خاطر نشان کرد: رهبری این عالم فرزانه اگر در دنیای اسلام نبود امروزه عراق، سوریه و یمن اشغال و سرزمین غزه و فلسطین به‌کلی از دستان جهان اسلام گرفته شده بود. وی با تذکر اینکه در داخل کشور هم شیاطینی وجود دارد که مقام معظم رهبری را بنرموده‌ای حکیمانه خود شد آنها را با خود بازگردانده‌اند، افزود: ولایت فقیه، محوری برای ارکان جمهوری اسلامی ایران است. امام‌جمعه موقت تهران با بیان اینکه مجلس، قوه قضائیه و تمامی ارکان جمهوری اسلامی بر محور مقام معظم رهبری می‌چرخند، افزود: دنبال کردن سیاست جزئیاتیات مقام معظم رهبری خارج شدن از مسیر سعادت است. وی با اشاره به اینکه در سایه اقتصاد مقاومتی ایران به خودکفایی می‌رسد، افزود: اگر اقتصاد مقاومتی به‌درستی در کشور پیاده شود، ایران در مسائل صنعتی و کارهای اقتصادی شکوفا می‌شود و نسول‌های آینده نیز بی‌نیاز می‌شوند.

دبیر شورای نگهبان با اظهار استفاده از نیروی انسانی و احیای درست اقتصاد مقاومتی نیازمردان ایران را از چاههای نفت بی‌نیاز می‌کند، افزود: با اقتصاد مقاومتی می‌توانیم در چاه‌های نفت ایران را ببندیم.

دشمن هرگز امکانپذیر نیست. وی با تذکر اینکه «جامعه امروزى را به خواندن و انجام آیات قرآن در خصوص برخورد مؤمن با دشمن توصیه می‌کنم»، خاطر نشان کرد: خداوند فرموده‌اند دشمنان را دوستی نگیرید و هرگز نمی‌توان امریکا و اسرائیل را به‌عنوان دوست برگزید.

آیت‌الله جنتی بااشاره به اینکه همگان بدانند کسی که نظام جمهوری اسلامی ایران را حفظ و در مقابل دشمنان مردانه مقاومت و آنها را